

Ad Himmelreich: "Gewoontes zijn ook een keuze"

Met de meetlat in zijn colbert, een *open mind* vol ervaring en een dosis kosmopolitische gastvrijheid is Ad Himmelreich verantwoordelijk voor de beeldende kunst in en rond het Gouvernement van Limburg te Maastricht. De conservator van het Provinciehuis, een 'huis' dat haast een dorp op zich is, draagt zorg voor de grootste en, voorlopig, laatste expositie van Kunst van het Kijken. "Kunst gaat niet alleen over schoonheid, maar ook over waarheid".

We zitten in de lichte kantine die uitkijkt over een kunstmatige zijarm van de Maas, het aanbod aan versnaperingen is biologisch, vers en gezond. Het loopt tegen vijven en het Provinciehuis stroomt langzaam leeg, de collega's maken een praatje of groeten hem amicaal. Ad Himmelreich, geboren in Noord-Holland, kreeg in Maastricht al vroeg voet aan grond. Hij werkte vanaf zijn 25ste als conservator voor het Bonnefantenmuseum, toen nog in het klooster in de binnenstad, daarna in de modernistische voorganger van het huidige Entre Deux. Met zijn ervaring vertrok hij na 11 jaar westwaarts naar Brussel, werkte daar in een galerie voordat hij zijn volgende sprong zuidwaarts maakte. In de lichtstad Parijs mocht hij voor het *Institut Néerlandais* en het *Centre National de la Photographie* werken. Na 12 jaar besloot hij weer terug te komen naar Maastricht waar hij als curator werd aangesteld in "het Gouvernement". De plek waar in 1992 het verdrag van de EU werd gesloten. Een plek met een aura.

"De kunst die hier hangt is niet alleen bedoeld voor het personeel zelf en de dagelijkse functionele bezoekers, ook groepen scholieren uit Limburg en het omringende buitenland en toeristen uit de hele wereld, komen hier voor een bezoek aan dit prestigieuze gebouw met zijn kunst." De kunstwerken schetsen ondermeer een beeld van de geschiedenis en kunstgeschiedenis van Limburg: "Zo hangen er portretten van bijna alle gouverneurs sinds 1815 en zijn veel bekende Limburgse kunstenaars met werken in het gebouw vertegenwoordigd." In het verlengde daarvan scheidt kunst eenheid: "Het religieuze verleden, de mythes en verhalen, zoals d'Artagnan, geromantiseerd in de boeken van Alexandre Dumas, geven een gezicht aan het eens zo versnipperde gebied." "Maar," voegt Himmelreich eraan toe,

“de vorming van identiteit verandert continu. De tijd waarin het bronsgroen eikenhout bezongen werd liep gelijk met de hoogtijdagen van de steenkolenmijnen.” Het streven naar eenheid kan alleen door ook de tegengeluiden, tegelijk onbevangen en kritisch, in je op te nemen. “Kunst gaat niet alleen over schoonheid, maar ook over waarheid. De kick zit `m in onverwachte ervaringen.” Andere kunstinitiatieven die niet direct tot de top behoren, krijgen daarom evengoed een kans in het Gouvernement. “Je moet jezelf op een ander been durven zetten.”

Hij wijst naar buiten, naar het “heiligdom” de Statenzaal, daar wapperen alleen de Europese en de Limburgse vlag. Hij maakt van zijn functie gebruik om de Euregionale identiteit vorm te geven. In de ruimte waar Kunst van het Kijken gaat exposeren, is nu, net als vorig jaar, werk te bezichtigen van jonge pas afgestudeerde kunstenaars uit Luik, Hasselt en Maastricht (waar 35% van de studenten Duitsers zijn). “Je kan het snelst vooruitkomen als je samenwerkt met je naaste burens.” De grenzen en taalbarrières binnen de Euregio worden door Himmelreich meteen gerelativeerd: “Het taalprobleem maakt uitwisseling nu nog lastig, maar de jongere generaties die zijn opgegroeid met nieuwe media, verre reizen en de Engelse taal, zullen daar snel een eind aan maken. Bovendien is er al heel veel Euregionale samenwerking op het gebied van veiligheid, milieu en toerisme.”

Het zoeken naar verbindingen zit bij hem in de genen. “Mijn grootvader was Esperantist en had 100 jaar geleden al contact met mensen over de hele wereld. Het was een man die geloofde in de nieuwe eeuw. (...) In tijden van crisis gaat die open en tolerante blik helaas vaak weer dicht. Maar ja, ook kneuterigheid is van alle tijden.” Himmelreich is zich als geen ander bewust van zijn eigen blik en behoedt zich als kunstkenner voor een tunnelvisie. “Mijn tante zei altijd: ‘Gewoontes zijn ook een keuze’, je moet zorgen dat je wakker blijft en niet gaat klagen of verzuurt bij het zien van een nieuwe generatie. Je kunt juist veel van hen leren. Internet is een realisatie van ideeën van de avant-gardes van de vorige eeuw. Kennis is nu voor iedereen toegankelijk, het gelijkheidsbeginsel ligt daaraan ten grondslag. Dat is een proces van jaren.”

Het credo van Kunst van het Kijken is “onbevangen kijken naar kunst” en op die wijze gaat Himmelreich de komende expositie in. “De Kunst van het Kijken geeft iets aan, maar de uitwerking is nu nog niet te voorspellen.”